SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:
Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.
V administraciji prejeman velja:
Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.
Vredništva telefón-štev. 74.

Štev. 208. V Ljubljani, v torek 12. septembra 1899. **Letnik XXVII.**

Garibaldijada v Trstu.

V Trstu, 10. sept.

Leto je minolo od onega žalostnega trenotka, ko je v Ženevi nečloveški zločinec zabodel našo preblago cesarico: tedaj je žalovala vsa Avstrija, le tržaška irredenta je bila nema in gluha. A sedaj, ko se je po Trstu vozil »general« Menotti Garibaldi, prirejali so mu isti življi hrupne ovacije. Ob prihodu so se mu peljali nasproti in po mestu kričali za njim z židovskim denarjem plačani postavači in nekateri neodrešenci z magistrata. Spremljali so ga nekateri italijanski veljaki kot triumfatorja ter mu tudi razkazali znano dvorano »protiavstrijskih protestov«. Policija je imela precej posla, da je mirila vročo italijansko kri. Irredenta se je pri tej priliki pokazala zopet v svoji pravi luči. Sinu največjega sovražnika Avstrije so laške device, možje in starci, matere in otroci poljubljali roke, Garibaldi se je na svoje oči prepričal, da srca tržaške irredente bijejo za Italijo in njene ideale, in v italijanski zbornici bode opozarjal na brate ob Adriji, ki nestrpljivo pričakujejo rešitve iz robstva.

Ta dogodek je jako značilen za naše klaverne razmere na jugu. Ogorčenost in srd morata podžigati avstrijskega rodoljuba ob takih pojavih. Garibaldijev prihod v Trst in okolico je bila provokacija zvestih Avstrijcev, zaničevanje našega imena! Menotti Garibaldi je sicer neznatna oseba, toda sin je onega republikanca, katerega podoba visi v marsikateri italijanski hiši na avstrijskih tleh. Ovacije so veljale spominu velikoitalijanski propagandi, ki izteza svoje parklje po avstrijskih pokrajinah.

Vprašati pač smemo: Ali se taki pojavi v Trstu pač strinjajo z avstrijskimi koristimi? Na milijone je že Avstrija žrtvovala za Trst, ki je dobil od države še izredne privilegije. Ali pa se tržaški mogotci na magistratu zavedajo tudi svojih dolžnostij do države? Ne, ti javno in demonstrativno zlorabljajo avstrijsko potrpežljivost ter z vsem svojim vplivom podpirajo lačne pritepence, ki širijo na avstrijskih tleh italijansko kugo. Ali pa je čudno, da irredenti v Trstu raste greben, ko na magistratu italijanskega pustolova pozdravljajo kot kakega potentata! Ne, skrajni čas je, da se tržaškim Katilinarcem zakliče: Quousque tandem. Na tržaških, na avstrijskih tleh ne smemo trpeti demonstracij, ki predrzno bijejo v obraz — avstrijski zavesti.

Vspehi mirovne konference.

Kdor je pričakoval od mirovne konference posebnih vspehov, kdor si je domišljeval, da bode ta zbor diplomatov in državnih zastopnikov preobrazil zemeljsko lice, — se je jako varal. Zastopniki držav so se posvetovali od časa do časa: Kaj, ko bi storili približno tako-le? in če so po velikem trudu in prizadevanju to res storili, so iznašli zopet kak nov člen, in trudili so se zopet ter pisali, da ta odločba ni obvezna za nikogar, tudi ne za države, ki so jo vsprejele. Toda dobra volja, ki je provzročila ta kongres, je imela vendar nekaj vspeha v očeh tistih ljudij, ki menijo, da preveliki načrti največkrat nimajo majhnih posledic.

Znano je prav dobro, da so se stavile uresničenju te ideje že s početka ovire, ko je bilo treba vabiti države; pogajanja pa so bila res trudapolna.

Vsakomur je dobro znano, da je od zborovanja izključen bil najbolj častitljivi vladar, kateri bi mogel najbolje zastopati koristi vseh narodov, in ki je že tolikrat nastopal kot razsojevalec med državami. — Nekateri diplomati pravijo, da bi Italija temu sicer ne nasprotovala, ako bi bil holandski vnanji minister Beaufort, ki je imel nalogo vabiti, nekoliko pametnejši in bi ne govoril z italijanskim poslanikom glede navzočnosti svete stolice kot o nekakem vprašanju, temveč moral bi smatrati navzočnost papeževega zastopnika kot dognano stvar.

Pismo, katerega je poslala kraljica Viljemina svetemu očetu ob zvršetku konference, je bilo jako značilno. Odgovor Leona XIII., kjer zahteva svojih pravic kot posredovalec miru ter se sklicuje na preteklost in na poslanstvo papeštva, je potrdil splošno znano resnico, da podpira papež mir z vsem svojim vplivom.

Papežev nuncij se je umaknil iz Haaga v Luksenburg, ko so prihajali poslaniki. Zborovanje se je otvorilo dne 21. maja v palači du Bois, ki leži pol ure od Haaga. Minister Beaufort je pozdravil svoje goste; prvi ruski zastopnik Staal je predsedoval. Amerikanci so se kazali jako presenečene, ker niso bili dovolj sijajno vsprejeti. Govorilo se je francoski; toda med seboj so govorili o vsaki točki zastopniki iste države v svojem lastnem jeziku. Že prve dni ni bilo nekoč predsednika na njegovem mestu, ko je bilo treba otvoriti sejo, in ker ga niso takoj našli, so se meni nič tebi nič razšli. Mlada kraljica je vsprejemala večkrat člane konference.

Po okrožnici grofa Muraviewa naj bi se govorilo o treh vprašanjih: o razoroževanju, o

LISTEK.

Parabole.

Spisal J. Jörgensen.

Pšenično zrno.

(Konec.)

Potem je prišel še strašnejši dan v skednju, ko je plesal cepec med zlatim žitom in zadeval neusmiljeno, kakor tisti, ki na slepo udarja okoli sebe. In klasje se je drobilo, male žitne družinice, ki so bile od svoje mladosti vedno skupaj — in posamezna zrna so letela narazen na vse strani in niso se videla nikoli več.

Toda v žitni vreči je bilo vendar še vsaj druščine. Ležali smo res nekoliko stisnjeni, včasih smo tudi bolj težko dihali — pa mogli smo med seboj govoriti, imeli smo sotrpine . . .

Sedaj pa popolna zapuščenost, žalostna samota, gotov pogin . . . Pšenično zrno je vedelo, da ne more prenašati vlažnosti, nekaj časa sem je postalo zelo občutno. Že je čutilo, kako gomzi po njem, kako je zbada . . . In vsak hip je postajalo mokrejše in mokrejše . . . Ne bode več dolgo trpelo, potem bode premočeno celo zrno — in kaj bode z njim potem?

* * *

Druzega dne je vlačil sejalec brano po njivi, in sedaj je obležalo pšenično zrno v popolni temini. Zemlja zgoraj, zemlja spodaj, zemlja na vseh straneh. In mokro je bilo tudi še vedno.

Pšenično zrno se je čutilo hudo bolno. V njem je mrgolelo in vrelo, voda je silila povsodi skozi skorjo, v njegovem drobu ni bilo nobenega suhega mesta več. Bilo mu je, kakor bi moralo vsak čas poginiti.

Poslalo je svojim solnčnim časom še poslednji pozdrav, poslednjo žalostno gorečo željo.

»Ah zakaj,« je tožilo, »sem bilo ustvarjeno, ako se mora končati vse na tako strašen način? Mnogo bolje bi bilo, ko bi ne poznalo nikoli solnca in bi ne trpelo tolike bede.«

Tedaj se začuje neki glas do ubozega, zapuščenega bitja, in zdi se, da prihaja glas iz globočine.

»Ne boj se,« je dejal, »ne bodeš poginilo. Udaj se potolaženo in voljno — in obljubim ti boljši jaz. Umri, ker je moja volja, in živelo bodeš.«

»Kdo si ti, ki govoriš?« je vprašalo pšenično zrno spoštljivo, kajti zdelo se mu je, kakor da govori celemu ozemlju, da, vsemu, kar sploh eksistuje.

»Jaz sem tisti, ki te je ustvaril, in ki te hoče sedaj zopet znova ustvariti,« se je glasil odgovor.

Sedaj se je udalo ubogo, umirajoče pšenično zrno v voljo svojega stvarnika — in ni vedelo ničesar več.

* * *

Nekega pomladanskega jutra je pomolila zelena mladika svojo glavico iz mokre zemlje. Solnce je sijalo tako toplo, da je kar puhtelo od zemlje. In visoko v modrem ozračju so prepevali nebrojni škrjančki.

Pšenično zrno — to je bilo namreč zelena mladika — se je kar zamaknjeno oziralo krog sebe. Torej je res zopet oživelo, vrnilo se k solncu in petju škrjancev. Znova bo torej živelo.

In ne samo to. Temveč naokoli po polju je videlo druge zelene mladike — celo vojsko — in spoznalo je v njih svoje brate in sestre.

Sedaj je začutila mlada rastlina v sebi kipečo življensko moč, in bilo ji je, kakor da mora iz hvaležnosti vzrasti do blestečega neba in je poljubiti s svojimi listi.

In zdelo se je, da žene ista hvaležna radost tudi škrjančke tako visoko v ozračje, kolikor morejo leteti, in čim višje so prišli, tem jasnejše in čistejše so prepevali . . .

In neki glas, ki je prišel sedaj od zgoraj, ne iz globine, je rekel:

»Ako ne pade pšenično zrno v zemljo in ne umrje, ostane samo. Ako pa umrje, bode nosilo mnogobrojen sad.«

vredbi vojnih zakonov in o razsodišču. V ta namen so izvolili tri komisije.

General Portugael, zastopnik holandski, je jako zgovorno opisoval, kako se širi po Evropi oboroževanje in kako silna bremena se vsled tega narodom nalagajo. Zastopnik Nemčije je ugovarjal, da vojaška bremena niso tako težka, ker je vojaška služba obvezna, in da radi tega že iz principa ne more soglašati z razoroževanjem. Manjše države so bile večinoma proti temu, da bi se vojne sile ne pomnoževale, najbrže zato, ker so si že prej nameravale vse nabaviti novih vojnih sredstev. Druge države so istotako zavrnile ta predlog že vsled tega, ker se boje, da bi vnanje kolonijalne države ne podvojile sčasoma svojih armad. Jeden izmed govornikov je prav pridno dokazoval, da bi bilo nevarno staviti narodom meje glede množine njihove obrambe; kajti v vsaki deželi je vojaštvo ustrojeno, kakor zahteva to značaj dežele in duh prebivalstva.

Nasvet, da naj bi se nove puške ne uvajale pred petimi leti, se ni vsprejel, ravno tako tudi ne načrt, naj bi se več ne rabili topovi »dum dum«. Anglija se je pokazala pri tej priliki jako slabe volje, in kar je nameraval kongres izvesti, smatrala je vse kot proti nastavljeno zanjko. Vsprejeto je bilo jedino to, da se prihodnjih pet let ne smejo rabiti razstreljiva, katera se mečejo iz balonov, — in pa neka sekcija, katera naj bi sestavila odgovor na carja v tem smislu, da bi bilo res jako želeti, da se olajšajo silna bremena, katera nalaga narodom splošno oboroževanje.

Druga komisija je pa storila delo večje vrednosti; to delo ni bilo druzega, kakor posledica genevskega zbora (1864), potem bruseljskega (1874) in delavskega shoda v Parizu z leta 1889. Zasluga glede tega pristoja nekako Francozom in še posebno Rombergu, bivšemu tajniku pri pomožnem društvu za vojne vjetnike z vojne 1870 do 1871 in podpredsedniku z leta 1889; vrh tega so vsa vsprejeta določila francoski vojni zakoni z dne 21. maja 1893, katere so po Rombergovem prizadevanju vsprejeli sedaj tudi drugi narodi. Odslej veljajo isti zakoni, ki so bili doslej veljavni za vojno na kopnem, tudi za pomorsko vojevanje.

Določil je takoj, da mora imeti v vojni vsak oddelek jednega načelnika, ki nosi na sebi znamenje, po katerem se lahko izpozna, in armada mora imeti, če tudi bi bila v civilni opravi, vidne znake, in ravnati se mora po vseh vojnih zakonih in navadah. To je zlasti velike važnosti za Švico in druge nevtralne države.

Nevtralnim državam se je priznala pravica, da smejo varovati ranjence in bolnike v vojni, toda s tem pogojem, da ne smejo delati razločka med nasprotnikoma, ter da morajo pozneje vrniti ranjence njihovi domovini. Vojni vjetniki se ne smejo več postreljati in ogleduhi se ne smejo smatrati kot takim, ki so se prikrili. V bojih se mora kaznovati strogo vsak napad na bolnice in poslopja, ki so posvečena bogočastju, umetnosti in znanosti.

Zmagovalci ne smejo zahtevati druge odškodnine kakor v denarju ali naturalijah, izsiljevati ne smejo nasprotnega ozemlja več, kakor je treba ravno za hrano armadi, ki se istotam nahaja; vrh tega morajo plačati vse, kar zahtevajo od tamošnjih prebivalcev. Premagalci ne smejo zahtevati od vjetnikov, da se bojujejo z njimi proti svojim rojakom, in ako zagreši kaj posameznik, ne smejo zato kaznovati tudi njegovih tovarišev. Teh pravil se morajo zmagovalci splošno držati, kajti sicer se zaseje z nasprotnim postopanjem sovraštvo, katerega ne morejo poravnati niti poznejša leta.

Naposled so ustanavljali še nekako razsodišče; toda države so se odločno izjavile, da se ne marajo navezati na posredovanje, ker to lahko storé, kadar bi bilo treba.

Vendar pa je ta komisija vsprejela 61 členov. V slučaju kakih večjih prepirov more država prositi posredovanja kake druge države, druge vlasti pa so obvezne, da se ponudijo prepirajočim se strankam kot razsojevalke.

Glede prepirov, ki so manjše važnosti, naj bi se sestavila nekaka internacijonalna komisija, vendar pa si vlade pridržujejo pravico, vsprejeti njene nasvete ali pa ne.

Da se olajša pritožba do razsojevališča, se bode sestavilo v ta namen v Haagu permanentno sodišče, v katero odpošlje vsaka država štiri zastopnike, ki bi bili kompetentni glede mejnarodnopravnih vprašanj. Ako bi se obrnili dve državi na to razsodišče, si izvolita vsaka po dva sodnika, katera smeta imenovati še jednega nadsodnika.

To so torej vsi vspehi mirovne konference v Haagu. Namen carjev je bil blag, toda preprečile so ga vlade, ki nimajo niti najmanjšega smisla za potrebe narodov in človeštva sploh. Pričakovalo se je mnogo mnogo od te konference, a pričakalo skoro ničesar. Parturiunt montes, nascetur ridiculus mus.

Politični pregled.

V Ljubljani, 12. septembra.

Klub katoliške ljudske stranke se je sošel, kakor smo že na kratko omenili, minulo nedeljo k daljšemu posvetovanju o položaju in potrebnih korakih za bodočnost. Posvetovanje se je vršilo dopoldne in popoldne in s tem je zavladalo zopet nekaj življenja v zapuščenih prostorih dunajske zbornice. Seje se je udeležil poleg članov katoliške ljudske stranke tudi trgovinski minister baron Dipauli. Odsotna sta bila samo posl. Hölzl in Zallinger. Načelnik poslanec dr. Kathrein je otvoril zborovanje ob 11. uri ter se najpreje spominjal žalostne obletnice smrti cesarice Elizabete, potem se je pa pričel razgovor o političnem položaju, katerega so se udeleževali vsi člani. Omenjalo se je razdejanja notranje političnih razmer ter naglašalo, da se položaj mora neobhodno izboljšati. Gospodarske razmere zahtevajo nujno rešitev sedanjega zamotanega vprašanja. Treba je pričeti s spravno akcijo in se mora poskusiti vse, da se doseže konečni namen. Ob drugi uri je bila seja prekinjena in se je znova nadaljevala ob 6. uri zvečer. Ta del razgovora je bil posvečen samo spravni ideji. Naglašalo se je posebno, da stranka oficijelno še ni storila nikakega koraka v tem oziru, da pa je sedaj prišel čas, ko se ne more več odlašati; odstraniti treba vzroke za obstrukcijo in napraviti mir. Soglasno so bili vsprejeti dotični tajni nasveti. O političnem položaju je govoril potem tudi baron Dipauli ter naglašal tudi potrebo naglé rešitve krize. Posebno pa je povdarjal, da se vlada prav nič ne ogreva za absolutistični regime s pomočjo § 14. Koncem seje se je poravnalo tudi neko neznatno nesporazumljenje mej posl. Karlonom in Kalteneggerjem, ki sta oba izjavila, da vztrajata neomajno v klubu katol. ljudske stranke.

Izvenparlamentarne konference so po najnovejših pojavih nekaka pot, po kateri nameravajo razni desničarski krogi v sporazumu z vlado dospeti do ključa v dosego prepotrebne narodnostne sprave in zagotovitve mirnega dela v zbornici. Od nedelje sem so zbrani na Dunaji večinoma vsi voditelji desniških strank. Večkratna posvetovanja ministrov, sestanki grofa Thuna z vitezom Javorskim, dr. Engelom, grofom Palffyem, dr. Kathreinom in dr. Ebenhochom so na dnevnem redu, poleg tega pa tudi avdijence pri cesarju, ki je vsprejel včeraj poslanca dr. Kathreina, za njim pa grofa Thuna, Goluhovskega in ogerskega ministerskega predsednika. Vsa posvetovanja in razgovori veljajo bližnjemu sestanku članov izvršilnega odbora desnice, katerega bo po nalogu omenjenih voditeljev sklical, kedar se mu bo zdel za to primeren čas. O tem načrtu piše praška „Politik“: Vsa znamenja kažejo, da so nemško-konservativni voditelji posebno v zadnjem času vneti za sporazumljenje in da bodo stavili strankam v večini tozadevne pozitivne predloge. Kako bo večina sodila o teh nasvetih je odvisno šele od plenuma parlamentarne komisije desnice. Ako bo načrt res ugajal večini, potem je v najkrajšem času pričakovati razprav mej izvršilnim odborom desnice in onim levičarskih strank, toraj mej oficijelnimi organi večine in manjšine. Nemški „Gemeinbürgschaft“ se mora postaviti nasproti celokupnost desnice. Voditelji manjšine pričakujejo v malo dneh dotičnega vabila od strani zborničnega predsednika. Pripravljeno je toraj vse, a uspeh seveda še ni zagotovljen.

Kneževićeva afera pred naglim sodom. Tri dni že traja razprava proti „napadovalcu“ Kneževiću in njegovim sodrugom pred naglim sodom v Belgradu in vendar se še ne more izreči nikaka pozitivna sodba o celi stvari. Poleg glavnega zatoženca je bilo v teku tridnevne razprave zaslišanih že veliko število prič, ki so pa po veliki večini iz vladi prijaznega tabora. Vtis, kakoršnega je dobil dosedaj trezen opazovalec, je ta, da listi niso prav nič pretiravali, ko so poročali, da je cela afera umetno izmišljena in vprizorjena po Milanu in njegovih zvestih lakajih. Dokaz za to je že sama izpoved Kneževićeva, ki je bil sedaj že trikrat zaslišan, a je vselej drugače izpovedal. Proti njemu in drugovom govore samo vladne priče, zvesti državni uradniki, soobtoženci pa opetovano izjavljajo, da nimajo nikake zveze s Kneževićem in da ga večinoma niti ne poznajo. Posebno čudno se pa glasi v obtožnici, ki dokazuje, da je Pasić obrekoval dinastijo Obrenovićev in da je to pri prvotnem zaslišanju tudi sam priznal, akoravno je splošno znano, da Pasić za kaj tacega sploh ni sposoben. Celo dosedaj Milanu prijazni zunanji listi so že tekom teh treh dnij dospeli do prepričanja, da „napad“ na Milana ni v prav nikaki zvezi z „zaroto“. Seveda vlada in nje nagli sod bodeta sodila drugače in bota, ako z dokazi ne opravita ničesar, poslužila se drugih vspešnejih sredstev, kakoršno se je po mnenju nekaterih krogov porabilo proti onemu radikalcu, ki se je v ječi „obesil“.

Dreyfusova obsodba, kakor je bilo pričakovati, ni pomirila razburjenih duhov francoskih, kakor bi jih tudi ne bila njegova popolna oprostitev. Javnih večjih nemirov sicer ni bilo te dni v posamnih francoskih mestih, tem bolj pa javka židovska garda po svojih glasilih ter napada vojno sodišče, ker se ni dalo voditi čutom »pravičnosti«. V jednomer se zatrjuje v teh listih, da je Dreyfus nedolžen in da je treba z vso silo nadaljevati boj mej civilno in vojaško justico. Seveda se tem židovskim glasilom kakor vedno tudi sedaj pridružuje naš liberalni kolega ter pretaka krokodilove solze nad »nedolžnim« Dreyfusom. Tudi v njegovih očeh so bili sodniki v Rennesu premalo prešinjeni z duhom pravičnosti in ne manjka mnogo, da jih ne imenuje »črne brezdomovinske klerikalce.« Najbolj smešna je pa njegova izjava, da je vedno zastopal srednjo pot v tej zadevi. Njegova »srednja« pot je čitateljem le predobro znana. — Omenili smo že, da Dreyfus ne bo presedel novih deset let v trdnjavi, in prav mogoče je, da ga vlada popolnoma pomilosti. Ministerski svet se bo danes pečal s to zadevo in od njegovega sklepa je odvisna nadaljna Dreyfusova osoda. Vlada se namreč grozno boji notranjih in zunanjih sovražnikov in je torej precej verjetno, da bo v pomirjenje elementov posegla po tem izrednem sredstvu. Naj vlada stori karkoli, madeža ne izbriše Dreyfusu, on ostane v očeh vseh treznih politikov izdajica svoje lastne domovine.

Razgled po slovanskem svetu.

O izdanju glagoljskega misala.

(Konec.)

Še mnogo bolj se je prebudila v 14. veku pod češkimi kralji in rimskim cesarjem Karolom IV., prijateljem Dušanovim, srbskim carom, z ustanovo znamenitega samostana v Emavsu blizu Prage in s pozivom na vse Slavene, da naj se poprimejo teh črk in tega skupnega jezika. Še bolj je to navdušilo poljsko kraljico Hedvigo, tako da je tudi ona sezidala samostan v Krakovu. Iz tega namena prebudila se je tudi v Dalmaciji, na Hrvatskem in v Istri po prizadevanju znamenitih prelatov: Gregorija Kninskega, Teodozija Splitskega in Simeona Modruškega, in še zlasti po prizadevanju neumrljivega mojega prednika Vincencija Zmajevića, prej nadbiskupa v Baru, potem v Zadru.

Ta je s podporo sv. očetov Benedikta XIII. in Benedikta XIV. ustanovil znameniti »glagoljski seminar« v Zadru, iz katerega so izišli odlični poslanci božji, kateri je pa v veliko nesrečo nehal pred malo časom. Veliki ruski admiral Matej Zmajević, nadbiskupov brat, pisal mu je: »Pošljite na Rusko glagoljskih duhovnikov in zedinjenje cerkve z rimsko bo kmalu gotovo.« S prestanjem »glagoljskega seminara« v Zadru mislilo se je, da je odzvonilo »glagoljski liturgiji« mej katoliškimi Slaveni; ali za takrat izbrala si je Previdnost božja Vašo Presvetlost, da jo reši in oživi. Čeravno ste Vi, presvetli knez, pravoslavni vladar, vendar komaj ste po milosti božji dobili nekoliko tisoč katoličanov pod svojo vlado, hoteli ste, da postanejo tudi ti deležni svete dedščine

naših apostolov, da se toliko laglje oživijo in otresejo omedlevice, v katero so padli pod turško oblastjo. S tem znala se je Vaša Visokost samostojno vzdigniti nad predsodke in nizke strasti in s svojim bistrim pogledom spoznati pravi poklic Slavenov, in da so naši sveti apostoli bili združeni s katoliško cerkvijo . . . Zna tudi V. V., da je sveti Ciril umrl in zakopan bil v Rimu, in da sluša glas istega, kateri nas neprestano zove, da se združimo v katoliško-rimski veri, čuvajoč od njega izročeno liturgijo; da samo na ta način se zveličamo in dosežemo od Previdnosti božje naznačeni nam namen. Sodim, da je ta misel prešinjala razum in da je ta želja genila srce Vaše Visokosti, ko ste prosili svetega Očeta, da naj vpelje mej črnogorske katolike slavensko liturgijo. In slavni in veliki papež Leon XIII. je hitro ustregel izraženi želji in ves goreč za duhovni napredek našega naroda dovolil je slavensko liturgijo za Vaši Visokosti podložne katoličane, hoteč počastiti s tem hrabri črnogorski narod, nadejajoč se, da bode tudi ta narod prvi mej slavenskimi, ki bo slušal glas in zgled svojega velikega apostola sv. Cirila, in da bo združen ž njim v veri in bogoslužju šel poklonit se pravemu namestniku Kristusovemu, in pomolit se na njegov — apostolov — grob. Tako ga kliče tudi slavni papež Leon XIII., veliki prijatelj Slavenov, pošiljajoč Vaši Visokosti v znamenje posebne naklonjenosti ta »glagoljski misal« . . . Mogoče, da sedanji rod ne razume imenitnosti tega dogodka, ali trdno sem prepričan, da prihodnji veki ga bodo znali ceniti, kakor treba. Gotovo je, da jasno čelo Vaše Visokosti, s katerega odseva venec toliko slavnih zmag in venec slavnega narodnega pesnika, venčal bo tudi venec tega velikega dogodka . . .

Potem je nadbiskup izročil princu prinešeni Pijev red z dotično diplomo, kar je princa zelo genilo. Bil je nadškof sprejet tudi od kneginje Milene in princezinj. Odveden je bil z enakimi častmi, kakor sprejet.

Glasba.

»Litanije v čast presv. Srcu Jezusovemu«, uglasbil F. Ferjančič, izšle so v drugi, olajšani izdaji, vendar tako, da so ob koncu pridejane tudi one izpremene prve izdaje, katere se sedaj lahko izpuste, a jih izurjeni pevski zbori še vedno lahko uporabljajo. Uglasbene so litanije v lahkem slogu za mešani zbor, a pojó se z lahkoto tudi enoglasno; invokacije poje lahko duhovnik sam s tihim spremljevanjem, ali pa brez orgel,; odgovarja zbor.

Dobivajo se pri g. F. Ferjančiču, kapelanu v Ljubljani, izvod po 10 kr.

Responzoriji pri sv. maši in drugih navadnih cerkvenih opravilih. Za organiste in cerkvene pevske zbore. V Mariboru 1899. Založilo Cecilijansko društvo. — Tiskala Tiskarna sv. Cirila. — Ta zbirka obsega vse koralne responzorije ali odgovore, kar jih rabi organist v celem cerkvenem letu. Poleg not je tudi navodilo, kdaj da se rabijo. Tisk je krasen in dela vso čast tiskarni sv. Cirila. Izdaja je izšla tudi v nemškem jeziku posebej. K responzorijem pri sv. maši bi želeli še spremljevanja na orgljah. Lepa brošura stane 20 kr. in se dobiva pri Cecilijanskem društvu in v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Responzorije pri sv. maši in drugih cerkvenih opravilih za organiste in cerkv. pevske zbore je izdalo Cecilijino društvo mariborsko z dovoljenjem preč. kn. šk. lavantinskega ordinarijata 25. junija 1899 št. 2732. Dobi se v slovenski in nemški izdaji pri Cecilj. društvu in v tiskarni sv. Cirila in Metodija v Mariboru. Cena s pošto 20 kr. Tisk izredno lep in natančen na kineškem papirju.

V tej brošuri se nahajajo vsi responzoriji za sv. mašo, Asperges, Libera, Vel. teden, Sv. Telo, Te Deum, pri škofovih opravilih in celi himen »Pange lingua«.

Ako pomislimo, da pripadajo responzoriji k bistvu liturgije, da je cerkv. zbor dolžan škofu ali mašniku odgovoriti glasno in razločno; — da so pa cerkveni zbori bili dostikrat v zadregi (vsaj pri redkejih slovesnostih), kaj in kako bi odgovorili: lahko se reče, da ta izdaja odgovarja živi potrebi. Posebno umestne so opombe glede rabe responzorija »Deogratias«, ki so jasneje in popolniše, nego v Haberlovem »Magister Choralis«. — Vsak zbor tedaj naj bi si naročil nekoliko iztisov teh responzorijev. P. H. Sattner.

Glasbena Zora. Izdaja dne 16. vsakega meseca Fr. Gerbić v Ljubljani. Cena za pol leta 1 gl. 50 kr. — Druga številka tega glasbenega lista prinesla je Sundečić-koračnico in Salonsko mazurko, obe skladbi od gosp. Gerbića za klavir. Obe skladbi sta prijetni in dobro došli našemu občinstvu. Upamo, da bo ta list povzdignil zanimanje za glasbo. Kakor znano, je prvi zvezek prinesel več lepih zborov.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 12. septembra.

(**Imenovanja.**) Avskultantoma sta imenovana praktikant Anton Mulej pri celjskem okrožnem sodišču in Fr. Osvatič pri okr. sodišču v Mariboru. — Učitelj L. Fettich-Frankheim v Postojni je imenovan začasnim voditeljem tamošnje petrazrednice, učit. kandidat M. Tratnik suplentom v Postojni, kandidat A. Ponikvar učiteljem v Bušeči Vasi. — Poštna oficijala A. Ludvig in A. pl. Cernizza v Trstu sta imenovana kontrolorjema, poštnimi praktikanti so imenovani: E. Maurizio v Trstu, Jos. Magolič v Ljubljani, A Kasič in A. Pucek v Mariboru, E. Lukas, A Lackner in J. Senekovič v Celovcu in H. Casagrande v Bolcanu.

(**Umrl je**) minolo nedeljo zvečer v Novem mestu po daljši bolezni gimnazijski profesor g. Janko Polanec v 55. letu svoje starosti. Podučeval je na novomeški gimnaziji nad 25 let z lepim vspehom. Bil je sicer strog, toda dober prijatelj slovenske mladine. N. v m. p.!

(**Umrl**) je dné 7. t. m. vrli koroški narodnjak, gosp. Filip Kandut, posestnik v Štebnu ter občinski tajnik globasniški in bistriški. Pokojnik je bil kremenit značaj, mnogo je delal za probujo slovenskih sorojakov ter z vspehom nastopal kot ljudski govornik na raznih slovenskih shodih na Koroškem. Vsled svojega odločnega postopanja kot tajnik slovenskih občin je moral prenašati mnogo sitnosti in neprilik od raznih uradov, posebno od okr. glavarstva in šolskega sveta velikovškega. Blag spomin vrlemu možu, Bog povrni njegovi duši!

(**Udeležnike dijaškega sestanka**) vabi pripravljalni odbor k sv. maši, ki bode jutri ob 8. uri v uršulinski cerkvi. Po sv. maši se takoj prične zborovanje v »Kat. Domu«.

(**Poročil**) se bode dne 16. t. m. v Vöslau pri Dunaju naš rojak g. dr. Josip Mantuani, amanuensis v dvorni knjižnici, s gospico Marijo Brümmer jevo. Čestitamo!

(**Potres.**) Iz Št. Vida ob Zili na Koroškem se nam poroča, da so ondi včeraj zjutraj osem minut pred 5. uro čutili močan potresni sunek. Ob istem času so čutili potres tudi v Celovcu in ob Vrbskem jezeru.

(**Toča.**) Iz Vel. Doline nam poročajo: Včeraj popoludne okoli ½1. ure je padala toča lešnikove debelosti. Zadela je Mali Cirnik, Ribnico, Gaj, Malo in Veliko Dolino ter Bregano. Na grozdju ni naredila ravno veliko škode, ker je bila bolj snežena. Pobelila pa je strehe in doli na Hrvaško pokrila polje s pol kilometra široko belo odejo. — Včeraj popoludne je, kakor se nam poroča, toča padala pri Št. Vidu na Dolenjskem ter zrelo proso precej umela.

(**Iz Domžal**) se nam poroča: Minuli teden je mlinarski hlapec iz Količevega v Domžalah povozil osem let starega dečka Petra Majdiča, ki je v kratkih trenotkih potem umrl. — V noči 10. t. m. je zlobna roka zažgala v Domžalah gospodarsko poslopje tovarnarja Josipa Oberwalderja. Škoda je precejšnja, ker je pogorelo veliko drv in krme. Pridnim domačim gasilcem se je zahvaliti, da ni pogorelo še hišno poslopje s tovarno.

(**»Mestni Dom« v Ljubljani**) je zidan v renesančnem slogu. Načrt je delo arhitektov M. in C. Hinträger, nadrobne načrte je izgotovil mestni stavbni pristav Koch, ki je tudi vodil delo pri zgradbi. Zidarska dela je imela tvrdka Falleschini in Schuppler, ki je z delom pričela meseca avgusta preteklega leta. Reprezentira se »Mestni Dom« kot nekaka boljša hiša v mestu, s precej nepraktično urejenimi prostori in ležeč na jako neumestnem kraju. Pričakovali bi praktičnejše vporabe velikanske svote okolu 150.000 gl., ki se je izdala za stavbo. Že prvi pogled nam pove, da je dvorišče, namenjeno vajam ognjegascev, veliko premajhno. Na bodočnost se tu ni mislilo. Že sedanje število ognjegascev se bode na tem prostoru težko vežbalo. V parterju je shramba za gasilno orodje, ki že sedaj shrambo popolnoma napolni. V parterju je dalje prostor, v katerem se bodo vršile volitve, razni prostori za ognjegasne potrebščine, prostora za rešilno postajo, prostor za policijsko stražnico, infekcijska soba in delavnica ter skladišče za mestni vodovod in za električne naprave. V prvem nadstropju je velika dvorana 300 m². Govorilo se je, da bode največja v Ljubljani in da bode v slučaju neugodnega vremena zadoščala tudi za večje slavnosti. Ta želja se pa ni izvršila, zato dvorana nima posebnega pomena. Prostor, ki ga zavzema sedanja dvorana, bi se dal praktičneje uporabiti, vsaj imamo za narodne veselice, shode, predavanja itd. v »Narodnem Domu« kar tri pripravne dvorane, ki vsaka toliko, ako ne bolj, zadošča omenjenim svrham. Pa tudi drugod po Ljubljani imamo že bolj praktičnih prostorov n. pr. na starem strelišču. Stopnice do dvorane bi morale biti vsekako nekoliko širje. Sedaj je s težavo prostora le za eno osebo, ki gre doli in za eno, ki gre gori. Ob veselicah bode na teh stopnicah mnogo gnječe. Sedanje stopnice so primerne za navadno hišo. Strop je lesen, okusen. Izdelal ga je gorenjski mizar g. A. Pezdič iz Ljubnega. Toda kje so pri dvorani postranski prostori? Na hodniku ni mogoče skoro ničesar postaviti. In kje je prostor za garderobo občinstva? Ali bode obleka natlačena na — hodniku? Potem naj se pa v tej dvorani napravi veselica! Še nepraktičnejša je galerija. To je zopet jedna najslavnejših »ljubljanskih galerij!« Dvorana bi bila veliko lepša, ko bi teh »lin« v močnem zidovju ne bilo. Privatna stanovanja so dokaj prostorna in svetla, nimajo pa razen jednega — shramb. Pri vsakem delavskem stanovanju se že danes dela shramba, le v takem poslopju se je na to pozabilo ali pa prezrlo! Tudi prostori za garderobo ognjegascev so premajhni. V drugem nadstropju je pisarna mestnega vodovoda in električnega podjetja ter stanovanja. Nad stavbo je dekoracijski stolp, raz katerega hoče mestni zastop kazati svoj patrijotizem s tem, da je vanj namestil v kričečih barvah dve cesarjevi podobi. Vhodi v shrambo so neprijazni. Naša sodba je, da se je »Mestni Dom« gradil prenagljeno. Na praktične potrebe se je po stari ljubljanski navadi premalo mislilo. Le da stavba stoji in se z obligatnimi slavnostmi otvori, obligatna kamenitna plošča vzida, pa je domovina rešena. Znotraj je stavba nepraktično urejena, zunaj neukusno fasadirana. Edino praktična bi bila ura na stolpu in pa odstranitev famoznega vodometa.

(**Za poljedelce.**) Vsled prošnje okrajne kmetijske zadruge v Dolini pri Trstu je poljedelsko ministerstvo z odlokom št. 18 012 z dne 12. avg. razpisalo za mladeniče hrvatske in slovenske narodnosti v Istri dve ustanovi po 120 gld. za one, ki hočejo obiskovati kmetijsko šolo na Grmu, in dve po 100 gld. za one, ki hočejo na kmetijsko šolo v Gorici. Prošnje treba poslati do 30. sept. c. kr. namestništvu v Trst. Za vsprejem je treba dovršenih 15 let starosti. Prošnji treba priložiti: Krstni in domovinski list, zdravniško spričevalo, dalje spričevala dovršene ljudske šole, o cepljenju koz in o nravnostnem vedenju ter o premoženjskih razmerah. Šolsko leto se na Grmu začne 1. novembra, v Gorici 8. novembra. Boljši poljedelci, porabite to priliko!

(**Vspored za cesarjev prihod na Koroško.**) V soboto dne 16. t. m. pripelje se naš presvetli cesar na Koroško in pride v Breže ob ¾2. uro pop., kjer ga sprejme deželni predsednik. — Ob 3. uri popoludne pride v Celovec. Na južni železnici ga sprejme deželni glavar z deželnimi odborniki, župan z občinskimi svetniki, mil. knezoškof s kapiteljnom, razni civilni in vojaški dostojanstveniki in predstojniki uradov. — Na to se odpelje cesar z vozom po Kolodvorskih ulicah v svoje Najvišje glavno stanovanje. — V nedeljo 17. t. m. se udeleži ob 7. uri zjutraj svete maše v mestni farni

cerkvi, ob 10. uri dopoludne bode v dvorcu vsprejemal razne dostojanstvenike in deputacije. — Ob 3. uri popoludne se poda z vozom iz Celovca po deželni in novi cesar Fran Jožefovi cesti ob južnem bregu jezera mimo Majernika, Sekire in Ribnice na Otok, kamor pride ob 4. uri popoludne. Ko si tu v spremstvu mil. g. knezoškofa ogleda starodavno cerkev in nje poprave, poda se peš do jezera, kjer ga bode pričakoval parobrod, s katerim se prepelje v Poreče. Po pozdravu okoliških županstev si ogleda cesar nasade Werzerjevega in Wahlisevega zavoda in se potem odpelje po železnici zopet nazaj v Celovec, kamor pride ob ½8. uri zvečer. Pred dvorcem bo potem podoknica in bakljada, pri kateri bodo sodelovala vsa pevska in razna druga društva. Mesto bode razsvetljeno. — V ponedeljek dne 18. in v torek dne 19. septembra udeleževal se bode presvetli cesar izključljivo le velikih vojaških vaj. — V sredo dne 20. t. m. pa zapusti Celovec ter se odpelje ob 6. uri 50 minut z železnico v Meran. — »Mir« pozivlja koroške rojake, da presvetlega cesarja povsod, kjer se bode pokazal in kjer se bode vozil, tako ob potih kakor ob železnicah, pozdravljajo navdušeno in spoštljivo le v slovenskem jeziku. S tem naj naši bratje pokažejo, da na Koroškem slovenski živelj še ni izumrl, marveč da še krepko diha in hoče še nadalje živeti!

(**Umor v ljubljanski prisilni delavnici.**) Včeraj sta stala pred porotniki dva prisiljenca; 21letni bivši trgovski pomočnik Franc Čelihar s Prema in 26letni delavec Karol Appoloni iz Trsta. Obtožba se je glasila, da je v jutro 27. junija Fr. Čelihar svojega sokaznjenca Giovannija Gregoruttija v desno stran tako sunil z nožem, da mu je močno ranil jetra in da je Gregorutti vsled tega izkrvavel in umrl. O Appoloniju trdi obtožnica, da je bil s Čeliharjem sporazumljen, da se je tudi on za napad na Gregoruttija oborožil z nožem ter mu hotel prihiteti na pomoč. Oba sta kriva hudodelstva umora, prvi kot storilec, drugi kot sokrivec. Gregorutti in Čelihar sta bila že pred leti tatinska tovariša ter l. 1896 v Trstu obsojena radi tatvine V ljubljanski prisilni delavnici je nekaj časa bilo mej njima iskreno prijateljstvo, pozneje se je pa ohladilo in prešlo v mržnjo. Gregorutti je večkrat Čeliharju pretil, da ga bo. Čelihar se izgovarja, da mu je Gregorutti pisal listek, na katerem mu je obljubil, da mu 27. junija po odhodu iz cerkve razbije glavo. Raznim sokaznjencem je dejal: „Videli bodete, kaj danes naredim v cerkvi“. Vsled tega se je Čelihar oborožil z nožem, katerega je imel skritega pod mizo v delavnici. Gregorutti je bil nanj jezen, ter ni od njega hotel vsprejeti nekega jedila. Obtoženec trdi, da ni hotel Gregoruttija usmrtiti, nego je le hotel ga toliko poškodovati, da njega ne umori. Dne 27. junija je Gregorutti Čeliharja čakal za vrati pri dvorišču ter mu pomignil, naj stopi k njemu. Čelihar je to storil, v tem hipu je pa videl, da ima Gregorutti velik nož v rokah in da je po nožu zagrabil. Nato je tudi on potegnil nož in zabodel Gregoruttija. Gregorutti je potem stekel, držeč se za obe rami po dvorišču. Na vprašanje, ali je kriv, odgovori: „Kriv, a on mi je pretil, da me bo“. Obtoženi Apolloni pravi, da je prepir navstal vsled tega, ker mu Gregorutti ni hotel izročiti 5 gld., katere je dobil za čevlje, ki jih je Appoloni poslal na prodaj Gregoruttijevemu bratu. Gregorutti je hotel, da si tudi denar delimo s Čeliharjem, kakor smo si prej večkrat jedi. Čelihar ni hotel od Gregoruttija nobene jedi več, ker se je Gregorutti nesramno o njem izražal in jima očital požrešnost. Končno se je Appoloni udal in bil pripravljen deliti petak, od katerega so potem nekaj porabili, 3 gld. je pa dobil paznik pri Gregoruttiju in jih izročil ravnateljstvu. Bila sta radi tega zaprta. Appoloni je hotel naposled vendarle svoj denar in je Gregoruttija opetovano opozarjal nanj. Ta pa mu je dejal, da bode iz njegovega trupla naredil 750 kosov in da mu razbije glavo. Radi te grožnje je bil silno razburjen, Čelihar ga je pa opominjal, naj pusti maščevalne misli in naj misli na mater. Nekaj dni pred umorom mu je Gregorutti pisal: „Pobijem Tebe in Čeliharja“. Ko je Čeliharju pokazal listek, se je Čelihar zjokal, on pa si je z listkom obrisal solze. Gregorutti mu je tudi rekel: „Glej, da se dobro oborožiš“, na kar mu je odgovoril: „To je moja stvar!“ Radi tega se je v delavnici oborožil, česar pa Čelihar ni vedel. Isti dan, ko se je umor izvršil, mu je dejal Gregorutti: „Nesrečnež“, on pa: „Jaz sem pripravljen!“ Ko so šli iz cerkve, hotel je suniti Gregoruttija, pa sta vmes prišla dva druga. Pozneje je videl, da Gregorutti kliče Čeliharja in da je Čelihar šel k njemu. Tudi on je stopil za njim, da vidi, kaj bode Gregorutti Čeliharju naredil. Videl je, da ima Gregorutti velik nož v rokavu in da je zagrabil zanj. V tem trenotku pa ga je sunil Čelihar. Gregorutti še ni spustil noža ter ga hotel rabiti. Gregorutti je bil srdit surov človek. Priče so izpovedale, da je bil Gregorutti sila surov in strasten človek. Že jedenkrat so mu pazniki vzeli dolg nož. Noža, o katerem govorita Appoloni in Čelihar, niso dobili. Porotniki so zanikali vprašanje glede umora, potrdili pa vprašanje glede uboja za oba obtoženca. Sodišče je obsodilo Čeliharja na 5 let ječe, poostrene vsak mesec s postom, in Appolonija na 4 leta ječe, poostrene vsak mesec s postom. Obravnava se je končala včeraj še-le okolu 11. ure zvečer.

(**Porotne obravnave v Ljubljani.**) Danes je bila obravnava proti tovarniškima delavcema v vevški papirnici 28letnemu Francetu Skubicu in 25letnemu Ivanu Černetu iz Zadvora. Obtožena sta bila hudodelstva težke telesne poškodbe. Dne 2. oktobra l. l. pili so fantje v gostilni Ant. Anžiča pri sv. Lenartu, kjer je vsled izzivanj 24letnega tesarja Fr. Žabjeka prišlo do pretepa, v katerem je bil Žabjek pobit s polenom na tla. Dobil je na glavi tako močno poškodbo, da še danes ni zdrav. Obtožba dolži Skubica in Črneta, da sta storila to dejanje v dogovoru. Porotniki so pripoznali, da je Žabjeka udaril Črne, a brez dogovora s Skubicem, katerega so soglasno oprostili. Sodišče je prisodilo Črnetu radi storjene težke telesne poškodbe 18 mesecev težke ječe, poostrene vsak mesec z jednim postom. Plačati mora Žabjeku 100 gld. za bolečine in 39 gld. za med boleznijo izostale dohodke.

(**Slovensko gledališče v Ljubljani.**) Gledališka sesona 1899/1900 otvori se dne 21. septembra. Intendanca slovenskega gledališča pripravlja nam za bodočo sezijo svoj program za dramatične in operne predstave v sledečem razglasu: A. Program za dramatične predstave: iz domače literature so pripravljene za uprizoritev, oziroma se pripravljajo in se v sezoni predstavljati nameravajo izvirne slovenske novitete: Josip Stritarjeva igra v 5 dejanjih »Logarjevi«; Anton Medvedova gluma v 3 dejanjih »Sestanek«; Ivan Cankarjeva drama v 3 dejanjih »Jakob Ruda; in »Sosedje«, igra v 3 dejanjih z predigro, spisal ***. — Imenovane igre uprizore se še v prvi polovici sezone. Intendanci obljubljeni pa sta za sezono še dve nadaljni, izvirni slovenski drami: Dr. Zbašnikova igra v 5 dejanjih »Zatiranci in zatiravci«; E. Ganglova drama v 4 dejanjih »Brez ljubezni«; in prireja se za oder tudi Jurčičev »Deseti brat«. — Nadalje se iz domače literature na novo uprizore izvirne slovenske igre starejšega repertoarja, (nekatere v predelani obliki): A. Medvedova žaloigra v 5 dejanjih »Za pravdo in srce«; E. Ganglova drama »Sin« (predelano); Jurčič-Krsnik-Govekarjeva narodna igra »Rokovnjači« in M. Ogrinčeva igra »V Ljubljano jo dajmo«. — Iz drugih literatur so se za slovenski oder priredile in se prvikrat uprizore: Šamberkova veseloigra »Vodnikova cesta« (iz češkega); Mjasnickega veseloigra »Zajec« (iz ruskega); A. Čehova drama »Utra« (iz ruskega); Baluckega veseloigra »Klub samcev« (iz poljskega) in Vrchlickega veseloigra »Noč na Karlštajnu«. Uprizore se nadalje: Gogoljev »Revizor“; »Vaški podobar«, narodna igra s petjem, spisal Ganghofer; Anzengruberjev izgrokaz »Cetrta božja zapoved«; Raimundovi igri: „Kmet milijonar“ in »Triglavski kralj in ljudomržnik«; Nestroyeve glume: »Raztrganec«, »Talisman« in »Prejšnje razmere«; po Evgen Labichovi francoski veseloigri lokalizovano »Popotovanje gospoda Fajdiga«; Fuldova veseloigra »Sama med seboj«; — izmej klasičnih iger: Shakespearejev »Hamlet« in Grillparzerjeva »Prababica«; iz modernega repertoarja Ibsenovi igri: »Sovražnik svojega ljudstva«, in »Strahovi«; Hauptmannova tatinska komedija »Bobrov kožuh«; Langmannov »Jernej Turazer«; velika čarobna igra s petjem »Sedem gavranov«, spisal Pohl, in slednjič za našo mladino Melitzer »Kralj Bobék«. — B. Program za operne predstave. Za uprizoritev pripravljajo in izvajati nameravajo se sledeče opere: »Cavalleria rusticana«, melodram v 1 dejanji, zložil P. Mascagni; »Glumači« (Pagliacci), drama v 2 dejanjih, zložil R. Leoncavallo; »Čarostrelec«, romantična opera v 3 dejanjih, zložil K. M. Weber; »Prodana nevesta«, komična opera v 3 dejanjih, zložil B. Smetana; »Dalibor«, opera v 3 dejanjih, zložil B. Smetana; »Netopir«, komična opera v 3 dejanjih, zložil J. Strauss; »Faust«, opera v 5 dejanjih, zložil Ch. Gounod; „Carmen«, opera v 4 dejanjih, zložil G. Bizet; »Janko in Metka«, v 3 podobah, zložil E. Humperdinck; »Večni mornar« (der fliegende Holländer), romantična opera v 3 dejanjih, zložil R. Wagner; »Zrinski«, hrvaška narodna opera, zložil Iv. pl. Zajc; »Ksenija«, opera v 1 dejanji, zložil Viktor Parma; »Stara pesem«, dramatična romanca, zložil Viktor Parma; »Pikova dama« (Pique Dame), opera v 3 dejanjih in 7 podobah, zložil Peter Iljič Čajkowskij; »Smiljana«, opera v 4 dejanjih, zložil F. S. Vilhar; »Don Juan«, opera v 2 dejanjih, zložil W. A. Mozart; „Lohengrin“, romantična opera v 3 dejanjih, zložil R. Wagner. — Nadalje pogaja se intendanca za pridobitev sledečih oper: »Psoglavci«, zložil Kovařovic; »Strašni dvor“, zložil Moniuszko; in „Onegin“, zložil Peter Iljič Čajkowskij.

(**Prijetno nedeljo**) si je hotel privoščiti trgovski pomočnik g. Fortunata de Candido v Velikovcu. Vzel je svojemu gospodarju 100 gld. ter ž njimi popival po velikovški okolici. Orožniki so naredili konec njegovemu veselju.

(**Nesreča na Vrbskem jezeru.**) V Vrbskem jezeru pri Porečah je utonil 74letni zdravnik dr. Franc Heller z Dunaja. Zadel ga je mrtvoud, ko se je kopal. Mrtveca so prepeljali na Dunaj.

(**Mlad samomorilec**) V Dravo je skočil 19letni Della Schiava iz Beljaka. Dolgovi so lehkoživca tirali v smrt.

(**Pobegnil**) je iz velikovškega zapora pisar Schneberger, ki je bil zaprt zaradi zavratnega napada na voznika Grabičnika. Porabili so ga v pisarni okr. sodišča za pisarja. To priliko je porabil, da se je v podstrešju skozi lino spustil po vrvi na tla in jo popihal.

(**Kolo je ukradel**) včeraj popoludne iz veže gostilne »Metliškega vina« na Bregu neznan zlikovec g. Pintarju, solicitatorju pri dr. Majaronu.

(**Z Bleda**) se poroča, da so v zdraviliško komisijo izvoljeni: Dr. Mosché (načelnik), Fr. Rus, dr. Ferjančič, I. Peternel, A. Jazbec, A. Szalay, S. Kežar, Jos. Verderber.

(**Na včerajšnji živinski semenj**) so prignali 1213 volov in konj, 334 krav in 93 telet. Kupčija je bila precej živahna.

(**Kurja kuga**) se je pokazala v vasi Obrežje občine Vel. Dolina. Petim gospodarjem je v kratkem času poginilo 125 perutnine. Bolezen so zanesli s Hrvaškega.

Društva.

(Pevsko društvo »Ljubljana«) vdeleži se v nedeljo dné 17. t. m. slavnosti prirejene v spomin stoletnega rojstnega dné Blaža Potočnika v Št. Vidu nad Ljubljano ter položi v imenu društva venec na rakev pokojnikovo.

(Narodna čitalnica v Št. Vidu nad Ljubljano) vabi na slavnost prirejeno v spomin stoletnega rojstnega dne Blaža Potočnika, župnika in ustanovitelja čitalnice v Št. Vidu, prvoboritelja, pesnika in pisatelja slovenskega, ki bo v nedeljo, dné 17. septembra 1899 pod pokroviteljstvom blagorodne gospe Josipine Belčeve, s prijaznim sodelovanjem slavnega pevskega društva »Ljubljana« in mešanega zbora Šišenske čitalnice. — Spored slavnosti. V soboto, dné 16. septembra: Ob 4. uri popoldne: Slovesno zvonenje pri farni cerkvi in streljanje s topiči. Zvečer ob pol 8 uri: »Kres« in umetalna razsvitljava s streljanjem na »Griču«. V nedeljo, dné 17. septembra: Ob pol 10 uri: Pozdrav došlih društev in deputacij pred društvenim domom, ob tričetrt 10. uri: sprevod v farno cerkev; ob 10. uri: slo-

vesna božja služba; cerkveni govor ima č. gosp. dr. Andrej Karlin; ob pol 12. uri (po sv. maši) polože pri »Kapelici« ob gomili slavljenca Šent-Vidske rodoljubkinje imenom čitalnice na grob Blaža Potočnika venec s trobojnico in napisom: »V stoletni spomin Št. Vidske domorodkinje«. Žalostinki »Nad zvezdami« sledi spominski govor čast. gosp. prof. dr. Medveda iz Maribora in z nagrobnico »Blagor mu, ki se spočije« se zaključi dopoldansko slavje. — Ob 1. uri je skupni obed. Kdor želi obeda se vdeležiti, naj to blagovoljno oglasi pri prvomestniku čitalnice g. Jos. Arharju. — Po popoldanskih slovesnih litanijah — ob pol 3. uri prične se ljudska veselica na »Voidovem travniku«. — Vspored ljudski veselici: 1. »Novinci«, možki zbor, poje pevsko društvo »Ljubljana«, Volarič. 2. »Koračnica«, svira Mengiška godba, D. Jenko. 3. »Vijoličen vonj«, poje Šišenska čitalnica, F. Saks. 4. Govor blagor. gosp. drž. in dež. poslanca Franjo Povšeta. 5. »Slovanski svet«, možki zbor, poje pevsko društvo »Ljubljana«, Volarič. 6. »A Hoj«, koračnica, svira Mengiška godba, Volarič. 7. »Vrbica«, poje Šišenska čitalnica, H Sattner. 8. »Čebelica«, svira Mengiška godba, Schneider. 9. »Planinska«, možki zbor, poje pevsko društvo »Ljubljana«, Förster. 10. »V tihoti«, polka mazur, svira Mengiška godba, Komzak. 11. »Pozdrav pomladi«, poje Šišenska čitalnica, Fr. Gerbič. 12. »U boj«, svira Mengiška godba, Iv. pl. Zajc. 13. »Bog i Hrvati«, moški zbor, poje pevsko društvo »Ljubljana«, Novak. 14. »Arthola«, koračnica, svira Mengiška godba, Ambrož. 15. »Naša pesem«, poje Šišenska čitalnica, H. Sattner. 16. »Moja ljubica«, polka mazur, svira Mengiška godba, Schubert. 17. »Na moru«, možki zbor, poje pevsko društvo »Ljubljana«, Jenko. 18. »Rybarsky pohod«, svira Mengiška godba, Langer. — Razne šaljive igre. Vstopnina k ljudski veselici je 20 kr. — Ob pol 7. uri zvečer je v društvenem domu »Beseda«. — Spored: 1. a) Žive podobe. b) »Popotnik«, poje pevsko društvo »Ljubljana«, Nedved. c) Pozdrav, govori prvomestnik čitalnice g. Josip Arhar. d) »Cigani«, poje pevsko društvo »Ljubljana«, Vogel. II. »Županova Micika«. Veseloigra v dveh dejanjih. — Dr. Janez vitez Bleiweis. — Vstopnina: I. sedeži 50 kr., II. sedeži 30 kr, stojišče 10 kr. — Po besedi prosta zabava. — K prav obilni vdeležbi vabi najuljudneje odbor.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 12. septembra. Predsednik zbornice dr. pl. Fuchs je danes razposlal vabila načelnikom vseh klubov, da se snidejo na Dunaju k spravnim obravnavam. Tako je katoliška ljudska stranka pričela s spravo. Neki levičarski list dostavlja, da je vspeh jako dvomljiv, dokler ostane grof Thun ministerski predsednik.

Dunaj, 12. septembra. „Vaterland“ piše, da je velikega pomena, ker je cesar vsprejel v avdijenci dr. Kathreina kot načelnika kat. ljudske stranke in se ž njim razgovarjal o položaju.

Dunaj, 12. septembra. Za poslancem dr. Kathreinom je bil včeraj popoldne v daljši avdijenci pri cesarju ogerski ministerski predsednik Szell, ki je pozneje konferiral z grofom Goluhovskim in Kallayem.

Dunaj, 12. septembra. Urednik „N. W. Journala“ je imel razgovor z dr. pl. Fuchsom, ki mu je rekel, da se more nemški binkoštni program pač pretresati, da pa so nekatere njegove točke neizvedljive. Državni zbor se snide v drugi polovici oktobra, eksekutivni odbor desnice pa v prvi polovici.

Dunaj, 12. septembra. „Gazeta Narodova“ piše: Ko bi se pokazalo, da je vladanje s to ustavo nemogoče, moralo bi se misliti na premembo ustave, ki bi se ozirala na zgodovinske individualnosti. „N. Fr. Pr.“ pripominja, da obletnica oktoberskega reskripta iz leta 1871 ni umestna za tako premembo.

Dunaj, 12. septembra. Danes sta prišla na Dunaj češki in gališki ces. namestnik.

Praga, 12. septembra. „Politik“ poroča, da se v četrtek v Pragi snideta parlamentarni komisiji mladočeškega kluba in češkega veleposestva zaradi skupnih sklepov glede političnega položaja.

Brno, 12. septembra. Pod vodstvom poslanca Hybeša je več sto delavcev in delavk uprizorilo veliko demonstracijo proti § 14. in sladkornemu davku. Demonstrantje so si pokrili glave s sladkornim papirjem. Šestnajst oseb so prijeli.

Belgrad, 12. septembra. Tekom včerajšnje razprave pred naglim sodom je izjavil priča Nikodievič, da prekliče svojo prvotno izpoved proti Pasiću ter da je bil podkupljen.

Pariz, 12. septembra. Ministerski svet se posvetuje danes o razsodbi v Rennesu. Jeden del ministrov je za to, naj se naroči generalnemu prokuratorju, da razveljavi razsodbo, ker se je zlorabila uradna oblast. Večina članov pa je proti posredovanju kabineta, ker bodeta zagovornika sama dosegla uspeh. — Vladni komisar Carrière meni, da bo Dreyfus pomiloščen, da se s tem stori konec agitaciji.

Pariz, 12. septembra. Židovski krogi skušajo po vseh večjih mestih vprizoriti agitacijo proti udeležbi pri svetovni razstavi v Parizu.

Pariz, 12. septembra. Voditelja tukajšnjih socijalnih demokratov, Sebastijana Faure, ki je bil aretovan povodom zadnjega napada na cerkve, je sodišče začasno oprostilo, ker so izpovedali njegovi somišljeniki, da se ni (!) udeležil demonstracije.

Pariz, 12. septembra. „Agence Havas“ poroča iz Oporto, da sta v nedeljo umrli za kugo dve osebi. — Mestni svet pariški je dovolil 300.000 frankov za potrebne naprave proti razširjanju kuge.

Cena žitu na dunajski borzi

dné 11. septembra 1899.

Za 100 kilogramov.

Pšenica za jesen . . .	gl.	8·41	do gl.	8·43
» » pomlad . .	»	8·76	» »	8·78
Rž za jesen	»	6·78	» »	6·80
» » pomlad	»	7·14	» »	7·15
Turšica za sept.-okt. . .	»	5·39	» »	5·40
» » maj-junij . .	»	5·41	» »	5·43
Oves za jesen	»	5·39	» »	5·40
» » pomlad . . .	»	5·71	» »	5·73

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306·2 m., srednji zračni tlak 736·0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm.
11	9. zvečer	730·3	8·3	sl. jvzh.	jasno	0·4
12	7. zjutraj	727·9	7·6	sl. jjvzh	oblačno	
	2 popol.	725·4	15·2	p. m. zah.	«	

Srednja včerajšnja temperatura 11·4° normale: 15·5°.

Zahvala. 750 1—1

Ker mi ni mogoče zahvaliti se vsakemu posamezniku za mej dolgotrajno boleznijo in povodom smrti mojega iskrenoljubljenega, nepozabnega soproga, gospoda

Josipa Strehar-ja

hišnega posestnika in mesarja

došle mi dokaze prisrčnega sočutja, kakor tudi za vkljub hudi nevihti in dežju mnogobrojno udeležbo pri pogrebu in za krasne darovane vence, izrekam tem potom vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem svojo najglobokejo zahvalo.

Posebno se zahvaljujem prečastiti duhovščini in častitim usmiljenim sestram za udeležbo pri pogrebu in slavnemu pevskemu društvu „Slavec“ za ganljivo milo petje pred hišo žalosti.

V Ljubljani, dné 12. septembra 1899.

Ivana Strehar.

Poslano. 455

Jemljemo si čast, naznaniti čč. sobratom, da naš pooblaščenec prečastni gosp Dijoniz **Guzmics** ravnokar potuje po južnih kronovinah, da prečast. gg duhovnike poučí o **„društvu za obnemogle katoliške duhovnike v Avstriji“** in da jih povabi k pristopu. Prosimo svoje preč. sobrate, da našega pooblaščenca bratovsko sprejmó, mu popolnoma zaupajo in društvu pridno pristopajo.

Vodstvo društva za obnemogle katol. duhovnike v Avstriji na Dunaji, I., Wipplingerstrasse 30.

Izvrstna, naravna hrvaška

vina

priporoča iz svojega kleta

Mirko Broz v Zagrebu

Oddaja jih v sodih od 50, 100, 200, 300 l. itd. po 22, 23, 24, 25, 26 liter iz let 1895, 1896, 1897, 1898. Sode računam posebej ali nazaj jemljem franko. Vsa moja vina so analizirana in jamčim za njih naravnost. 726 55—2

Za Marijine družbe!

1. **„Vodilo“** otrokom Marijinim, pravila in obredi, ki jih potrebuje vsak družbenik; cena v platnu 30 kr. — 2. **„Najboljša mati“**, molitvenik, priporočljiv vsem častivcem Marijinim, posebno tistim, ki jih veseli M. družba; velja v platnu 45, v šagrinu z zlato obrezo 75 kr., v najelegantnejši vezavi 1 gld. — 3. »Vodilo« in »Najboljša mati« **skupaj vezana** v platnu 65, v ponarejem usnju 80 kr., v šagrinu z zlato obrezo 1 gld., v najfinejši vezavi 1 gld 50 kr. Kongreganisti imajo najrajši oba dela skupaj vezana. — 4. **„Otrok Marijin“**, potreben vsem družbenim predstojnikom, ki spoznajo po njem prvotno uredbo M. družb, po kateri se ravnaj vsaka družba, kolikor pripuščajo okoliščine. Velja v platnu 45 kr.

Vse to se dobi pri izdajatelju **Fr. Bleiweis-u v Mošnjah**, pošta **Radovljica.** Isti ima v zalogi tudi **posvečenja**, različne **sprejemnice**, velike **svetinje na sinjih trakih** za dekleta in mladeniče, male **svetinjice** za vsakdanjo nošo in zeleni traki za novince. 728 2—1

Luskinasto - oklopna barva

je uporabljiva za okrasje, preprečuje rjo, daje lep kovinasti lesk. Sosebno priporočljiva za prevlako predmetov, kateri trpé vsled vremena, n. pr mostovi, železne konstrukcije, konstrukcije pod vodami, vrtne ograje, strešice nad prodajalnicami, shrambice za plinove zvončke, železne predmete sploh itd. Edina prodaja za Kranjsko pri tvrdki **BRATA EBERL v Ljubljani**, Frančiškanske ulice. — Vnanja naročila proti povzetju.

Vzorci na zahtevo zastonj. 228 4 11—6

V najem se odda za več let, oziroma **prodá** 716 3—3

nova hiša

poleg farne cerkve, v kateri se nahaja gostilna in primerni prostori za prodajalnico.

Natančneje pové upravništvo »Slovenca«.

Tridesetletna dekle,

popolnoma zdrava, zmožna vsakovrstnega ženskega opravila, bodisi v kuhinji ali v druzih poljskih rečeh, **želi stopiti v službo**, najrajši pri kakem gosp. župniku. 732 3—3

Več pové upravništvo »Slovenca«.

Vožnje karte in tovorni listi v

AMERIKO.

312 24 Kraljevi belgijski poštni parnik

Red Star Linije iz Antverpna naravnost v Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijonovana od visoke c. kr. avstrijske vlade.

Pojasnila daje:

Red Star Linie

Dunaj IV., Wiedenergürtel 20,

ali pa 317 25—25

ANTON REBEK v Ljubljani. Kolodvorske ulice 29.

‚Glasbena Matica‘ v Ljubljani.

Naznanilo 745 3—3

o pričetku šolskega l. 1899/1900.

Redno vpisovanje učencev v glasbeno šolo za predmete: **klavir, vijolina, čelo, glasbena teorija, splošno petje, harmonija, kontrapunkt, solopetje** in **zborovo petje** vrši se v dneh **16., 17.** in **18. septembra** v vodstveni sobi društvene hiše (Vegove ulice, I. nadstropje) pri **šolskem vodji ‚Glasbene Matice‘ g. prof. Fran Gerbiću.**

Čas **rednega vpisovanja** je:

v soboto, dné **16. sept.** dopoludne od 10.—12. ure in popoludne od 4.—6. ure,

v nedeljo, dné **17. sept.** dopoludne od 11.—.12. ure,

v pondeljek, dné **18. sept.** dopol. od 10.—12. ure in popoludne od 4.—6. ure,

V **šolski moški zbor** (dijaški zbor) vpisuje se v pondeljek, dné **18. septembra** popoludne od 5. ure naprej v pevski dvorani, v II. nadstropju pri **koncertnem vodji g. M Hubadu.**

V torek, dné 19. septembra popoludne ob 5. uri naj pridejo vsi učenci v pevsko dvorano v II. nadstropji, da se jim ondi naznani **čas pouka, razdelitev ur in oddelkov.**

V sredo, dné 20. septembra prične se **redni pouk v vseh predmetih** glasbene šole.

V Ljubljani, dné 8. septembra 1899.

Društveni odbor.

Splošno kreditno društvo v Ljubljani.

Vplačani zadružni deleži gld. 46.830·—,
Promet od 1. oktobra 1898 do 1. avgusta 1899 gld. 1,661.490·22.
Skupna aktiva gld. 287.978·03 kr.

Sprejema: hranilne vloge po **4½ %**, vloge na tekoči račun po **3½ %** od dneva vložitve do dneva vzdige.

Izposoja se na menice in na personalni kredit proti obrestim po 5 do 6%, brez kakih stroškov. 676 5

Uraduje se vsaki dan ob navadnih urah: Dvorski trg št. 3.

V najem se dá

zaradi preselitve na novo posestvo 733 4—3

lepa prodajalnica

mešanega in manufakturnega blaga z **zalogo smodnika,** in sicer takoj ali pa v decembru.

Več pové **V. Arko v Vipavi.**

Uradne
in trgovske
KOVERTE
s firmo priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

---

725 3—3

Razglas.

Na **c. kr. cesarja Franca Jožefa I. veliki gimnaziji v Kranju** vpisavali se bodo učenci, kateri nameravajo vstopiti v prvi razred,

v soboto dné 16. septembra

od 8. ure nadalje v ravnateljevi pisarni.

Vsprejemne preskušnje vršile se bodo **v ponedeljek, dné 18. septembra,** od ½9. ure zjutraj nadalje.

Dotični učenci pridejo naj v spremstvu starišev ali njihovih namestnikov ter naj prinesó seboj krstni list in zadnje šolsko izpričevalo.

Vsprejemna taksa je določena na 3 gld. 50 kr., ki se bode onim, ki preskušnje ne bi prestali, vrnila.

Učencem, ki so že doslej obiskavali ta zavod, se je javiti **dné 18. septembra** pri ravnateljstvu s šolskim izpričevalom zadnjega polletja ter plačati 1 gld. 40 kr. prispevka za učila in igrala.

Učenci, ki nameravajo prestopiti z drugih učilišč v II., III., IV., V., VI. ali VII. razred tukajšnjega zavoda, naj si preskrbé na izpričevalu zadnjega polletja pripomnjo o pravilno naznanjenem odhodu.

Šolsko leto 1899/1900 se prične dné 19. septembra s slovesno sveto mašo.

Ravnateljstvo c. kr. cesarja Franca Jožefa I. velike gimnazije v Kranju,
dné 5. septembra 1899.

„THE GRESHAM"

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo:
Dunaj, I., Giselastrasse 1
v hiši društva.

Podružnica za Ogersko:
Pešta, Franz-Josefplatz
št. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dné 31. decembra 1897	kron	159.947.578·—
Letni dohodki na premijah in obrestih dné 31. decembra 1897 . .	„	28,823.375·—
Mej letom 1897 je društvo izdalo 7468 polic z glavnico	„	67,331.352·—

Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge, daje brezplačno

glavni zastop v Ljubljani

794 (12—11) pri

Gvidonu Zeschko-tu,

v vili nasproti Narodnemu domu.

Zahvala.

Pred šestimi meseci zavarovala se je moja soproga gospa Ana Drobež pri **zavarovalnici za življenje**

„Allianz"

za znesek 1000 kron. Po nedavni njeni smrti izplačala mi je družba brez ugovora popolno zavarovalnino.

Vsled tega se čutim dolžnega javno izraziti tej družbi svojo zahvalo in jo vsakomur najtopleje priporočiti.

Savle, dné 11. septembra 1899.

Pavl Drobež,
čevljar.

Potrjuje:
županstvo Ježica. 747 1—1

Cesarja Franca Jožefa I. mestna višja dekliška šola v Ljubljani,

Gospodske ulice št. 8.

Šolsko leto 1899/1900 se prične dné 19. septembra t. l.

Vpisovanje bode **15., 16.** in **17. septembra** vsak dan dopoldne od 11. do 12. ure v ravnateljevi pisarni.

Deklice, katere želé vstopiti v mestno višjo dekliško šolo, morajo se v spremstvu starišev ali njih namestnikov osebno oglasiti ter se izkazati s spričevali o svojem dosedanjem šolanju, za vzprejem v I. letnik pa posebej s spričevalom 8. razreda ljudske ali 3. razreda meščanske šole in z dokazom, da bodo dopolnile 14. leto vsaj v prvem polletju šolskega leta. Imenovana šolska spričevala more nadomestiti tudi vzprejemni izpit.

Vsaka deklica plača pri vpisovanju 2 gld. prispevka za učila, gojenke I. letnika pa poleg tega še 2 gld. vzprejemnine. — Šolnina znaša 10 gld. na leto.

Obvezni učni predmeti so: veronauk, slovenščina, nemščina, francoščina, zgodovina, zemljepis, matematika, fizika, prirodopis, risanje, ročna dela, odgojeslovje, gospodinjstvo, zdravoslovje, — **prostovoljni** pa: lepopisje, laščina, telovadba, petje, stenografija.

Zavod ima značaj srednje šole, podpirata ga država in dežela kranjska, na njem poučujejo večinoma profesorji c. kr. srednjih šol.

Natančneja pojasnila daje ravnateljstvo.

V Ljubljani, dné 6. septembra 1899.

Ravnateljstvo cesarja Franca Jožefa I. mestne višje dekliške šole. 730 3—3

V konkurzno maso

Jakoba Klauerja, trgovca v Ljubljani, spadajoča **zaloga specerijskega blaga, 1 patentna registrirna blagajna, prazna posoda** itd. prodá se vsled sklepa upniškega odbora na

javni dražbi.

Le-tá prične se

v ponedeljek, dné 18. t. m., ob 9. uri dopoldne

v kridatorja **prodajalnici na Pogačarjevem trgu** v novem poslopji mestne bolniščne imovine in se nadaljuje — eventuvalno tudi prihodnje dni — v kridatorja skladišču v pritličji Grumnikove hiše v Frančiškanskih ulicah št. 16.

Reči, ki se imajo prodati, ogledajo se lahko v soboto, dné 16. t. m. od 3. do 6. ure popoldne in na dan dražbe od 8. ure dopoldne naprej.

V Ljubljani, dné 7. septembra 1899.

Dr. Ivan Tavčar,
oskrbnik konkurzne mase.

735 3—2

Telefon štev. 135.
Kupuje in **prodaja** vse zdolej zaznamovane **efekte** in druge **vrednostne listine** **po dnevnem kurzu.**

Pri dež. kot trg. sodišču protokelirana
„BANKA Maks Veršec'
v LJUBLJANI.

Poštni čekovni promet štev. 847·533.
Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev.
Sprejema **hranilne vloge** v tek. računu (Giro-konto), obresti od dné do dné po **4½ %.**
Poštno-hranilnične položnice so na razpolago.

Dunajska borza.

Dné 11. septembra.

Skupni državni dolg v notah	100	gld. 05	kr.
Skupni državni dolg v srebru	99	» 95	»
Avstrijska zlata renta 4%	118	» —	»
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron .	100	» 30	»
Ogerska zlata renta 4%	117	» 50	»
Ogerska kronska renta 4%, 200	95	» 20	»
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld. .	903	» —	»
Kreditne delnice, 160 gld.	372	» 75	»
London vista	120	» 57½	»
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	» 90	»
20 mark	11	» 77	»
20 frankov (napoleondor)	9	» 58	»
Italijanski bankovci	44	» 50	»
C. kr. cekini	5	» 69	»

Dné 11. septembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld. . .	171	gld. 25	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld. . .	156	» 50	»
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195	» —	»
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	100	» 30	»
Tisine srečke 4%, 100 gld.	140	» —	»
Dunavske vravnavne srečke 5%	128	» —	»
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878 . .	107	» 75	»
Posojilo goriškega mesta	112	» —	»
4% kranjsko deželno posojilo	—	» —	»
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	97	» —	»
Prijoritetne obveznice državne železnice . .	215	» 25	»
» » južne železnice 3% .	164	» 50	»
» » južne železnice 5% .	118	» —	»
» » dolenjskih železnic 4%	99	» 50	»

Kreditne srečke, 100 gld.	197	gld. 25	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	165	» —	»
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20	» 85	»
Rudolfove srečke, 10 gld.	29	» —	»
Salmove srečke, 40 gld.	84	» 25	»
St. Genóis srečke, 40 gld.	84	» —	»
Waldsteinove srečke, 20 gld.	62	» —	»
Ljubljanske srečke	23	» 20	»
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld. .	151	» —	»
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3200	» —	»
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld. . . .	433	» —	»
Akcije južne železnice, 200 gld. sr. . . .	72	» —	»
Splošna avstrijska stavbinska družba . .	105	» —	»
Montanska družba avstr. plan.	281	» 65	»
Trboveljska premogarska družba, 70 gld. .	183	» —	»
Papirnih rubljev 100	127	» 37	»

Nakup in prodaja
vsakovrstnih **državnih papirjev, srečk, denarjev** itd.
Zavarovanja za zgube pri **žrebanjih**, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — **Promese** za vsako žrebanje.
Kulantna izvršitev **naročil na borzi.**

Menjarnična delniška družba
„MERCUR"
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh **gospodarskih in finančnih stvareh,** potem o kursnih vrednostih vseh **špekulacijskih vrednostnih papirjev** in **vestni svèti** za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnic.

Izdajatelj: Dr. Ivan Janežič. Odgovorni vrednik: Ivan Rakovec. Tisk »Katoliške Tiskarne« v Ljubljani.